

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА

Факультет філософської освіти і науки
Факультет педагогіки та психології

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АКАДЕМІЯ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ»

ГУМАНІТАРНИЙ КОРПУС

Випуск 16

**Збірник наукових статей з актуальних проблем
філософії, культурології, психології, педагогіки та історії**

Вінниця
«Нілан-ЛТД»
2018

УДК 159.9+1+37+93](063)
ББК 88я431+87я431+74я431+63я431
Г 94

Редакційна колегія:

Бондар В.І. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, декан факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова, заслужений працівник освіти України.

Дробот І.І. – доктор історичних наук, професор, декан факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П.Драгоманова, заслужений діяч науки і техніки України.

Долинська Л.В. – кандидат психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології, заступник декана факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П.Драгоманова з наукової роботи та міжнародних зв'язків, заслужений працівник освіти України.

Крагель К.О. – голова Студентського наукового товариства факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П. Драгоманова

Матвієнко О.В. – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та методики початкового навчання, заступник декана факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова з наукової роботи.

Морозов І.В. – доктор культурології, професор кафедри менеджмента соціокультурної діяльності Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Меднікова Г.С. – доктор філософських наук, професор кафедри культурології НПУ імені М.П.Драгоманова.

Митник О.Я. – доктор педагогічних наук, завідувач кафедри практичної психології НПУ імені М.П.Драгоманова.

Можейко М.О. – доктор філософських наук, професор, завідувача кафедрою методології гуманітарних наук Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Подітевич О.Е. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри інформаційних ресурсів і комунікацій Білоруського державного університету культури і мистецтв.

Прихотько Ю.О. – доктор психологічних наук, професор кафедри психології і педагогіки факультету педагогіки і психології НПУ імені М.П. Драгоманова, академік Академії наук вищої школи України.

Синьов В.М. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, декан факультету корекційної педагогіки і психології НПУ імені М.П.Драгоманова, президент Асоціації корекційних педагогів України.

У збірнику подано наукові статті за матеріалами XI Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми гуманітарних наук у дослідженнях молодих науковців» (30 березня 2018 р.) та Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної психології розвитку» (30 березня 2018 р.)

У працях аспірантів, студентів та молодих вчених з України, Польщі та Білорусі висвітлено актуальні теоретичні та прикладні проблеми психології, філософії, культурології, історії, педагогіки, а також представлено міждисциплінарні пошуки та здобутки.

Упорядники:

Кучеренко С.В. – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології і педагогіки НПУ імені М.П. Драгоманова.

Русаків С.С. – кандидат філософських наук, доцент кафедри культурології НПУ імені М.П. Драгоманова, заступник декана факультету філософської освіти і науки НПУ імені М.П.Драгоманова з соціально-виховної роботи.

Г 94

Гуманітарний корпус: [збірник наукових статей з актуальних проблем філософії, культурології, психології, педагогіки та історії] – Випуск 16. – Вінниця : ТОВ Нілан-ЛТД, 2018, – 236 с.

ISBN 978-966-924-778-0

УДК 159.9+1+37+93](063)

ББК 88я431+87я431+74я431+63я431

© Автори статей, 2018

© Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2018

© Видавництво «Нілан-Лтд», 2018

ISBN 978-966-924-778-0

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
M.P. DRAGOMANOV NATIONAL UNIVERSITY OF PEDAGOGY
Faculty of Philosophical Education and Science
Faculty of Pedagogy and Psychology
ACADEMY FOR DEVELOPMENT OF PSYCHOLOGICAL
SCIENCE AND PRACTICE

HUMANITARIAN CORPUS

Issue 16

**Collection of scientific articles on contemporary problems of
philosophy, cultural studies, psychology, pedagogy and history**

Vinnytsia
Nilan Ltd.
2018.

Editorial Board:

V.I. Bondar, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor, full member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Dean of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Meritorious Worker of Education of Ukraine

I.I. Drobot, Doctor of Sciences in History, Professor, Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Meritorious Worker of Science and Engineering of Ukraine

L.V. Dolynska, PhD in Psychology, Professor, Chair of the Psychology Department, Assistant Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Academic Matters and International Relations, Meritorious Worker of Education of Ukraine

K.V. Krahel - Chairman of the Student scientific society, Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

O.V. Matviyenko, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor at the Department of Pedagogy and Methodology of Primary Education, Assistant Dean of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Academic Matters

I.V. Morozov, Doctor of Cultural Studies, Professor at the Department of Management of Sociocultural Activities of Belarusian State University of Culture and Arts

G.S. Mednikova, Doctor of Sciences in Philosophy, Professor at the Department of Cultural Studies of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

O.Y. Mytnyk, Doctor of Sciences in Pedagogy, Chair of the Department of Practical Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy M.O. Mozheiko, Doctor of Sciences in Philosophy, Professor, Chair of the Department of Methodology of Humanities of Belarusian State University of Culture and Arts

A.E. Palitsevich, PhD in Pedagogy, senior lecturer of the Department of the theory and history of information-document communication of Belarusian State University of Culture and Arts

Y.O. Prykhodko, Doctor of Sciences in Psychology, Professor at the Department of Psychology and Pedagogy of the Faculty of Pedagogy and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Academician of the Academy of Sciences of the Higher School of Ukraine

V.M. Syniov, Doctor of Sciences in Pedagogy, Professor, full member of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Dean of the Faculty of Correctional Education and Psychology of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, President of the Association of Correctional Pedagogues of Ukraine

This collection features scientific articles based on materials of the XI International scientific conference “Contemporary problems of humanities in research works by young scientists” (March 30, 2018) and All-Ukrainian Scientific and Practical Conference «Actual problems of modern psychology of development» (March 30, 2018).

Works by undergraduate and postgraduate students and young scientists from Ukraine, Poland and Belarus address contemporary theoretical and applied problems of psychology, philosophy, cultural studies, history and pedagogy, and present interdisciplinary research and findings.

Compiled by:

Y.V. Kucherenko, PhD in Psychology, Associate Professor at the Department of Psychology and Pedagogy of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy

S.S. Rusakov, PhD in Philosophy, Associate Professor at the Department of Cultural Studies of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, Assistant Dean of the Faculty of Philosophy Education and Science of M.P. Dragomanov National University of Pedagogy for Social

Humanitarian Corpus: [collection of scientific articles on contemporary problems of philosophy, cultural studies, psychology, pedagogy and history] – Issue 16. – Vinnytsia: Nilan Ltd. – 2018. – 234 p.

ISBN 978-966-924-778-0

© Article authors, 2018

© M.P. Dragomanov National University of Pedagogy, 2018

© Nilan Ltd, 2018

12. Коэн Ш. Жизнь с аутизмом / Ш. Коэн. – М. : Институт общегуманитарных Исследований, 2008. – 240 с.
13. Лебединская КС, Никольская О. С. Диагностика раннего детского аутизма. М.: Просвещение, 1991.
14. Лорман Т., Деппелер Д., Харві Д. Інклюзивна освіта. – К.: СПД-ФО Парашин І.С., 2010. – 296 с.
15. Лютова Е. К., Монина Г. Б. Тренинг ефективної взаємодії з дітьми. — СПб., 2000.
16. Максименко С.Д., Соловйенко В.О. Загальна психологія: Навчальний посібник. - 2-ге вид., стереотип. – К.: МАУП, 2001. – 256 с.

ВОЄННА ХІРУРГІЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ НА ВОЇНАХ АТО ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ БІОМЕДИЧНОГО ТА СОЦІОЛОГІЧНОГО КОНСТРУКТИВИЗМУ: АВТОРЕГЕНЕРАЦІЯ, КЛІТИННА ІНЖЕНЕРІЯ

Чуйкова Олена Володимирівна

канд.філос.наук, доцент

кафедри філософії та біоетики ОНМедУ

mallena07@inbox.ru

Біомедичні дослідження, відкриття, які розроблено у межах воєнної хірургії, завдяки воїнам, через деякий час переходять у цивільну площину і мають особливу цінність для людства. Інноваційність біомедичних досліджень на війні має стовідсоткове підтвердження у подальшому повсякденному житті. Саме виключність обставин надає можливість для виправданого ризику та сміливості наважитися на такі дослідження, які іншим часом були недоступні для медиків та пацієнтів, що страждають.

Воєнна хірургія в Україні має приклад видатного етико-медичного розвитку у релігійному та біомедичному напрямках. Це приклад колишнього студента київського медичного університету В.Ф. Войно-Ясенецького, який розробив три ключових відкриття для спочатку воєнної, а потім і цивільної хірургії. По-перше, це відкриття регіонарної анестезії, по-друге, операція на пошкоджених суглобах, після якої суглоб зберігався і кінцівка не ампутувалася вище пошкодженого суглобу, а також зберігалася разом з суглобом, по-третє, це успішні операції з гнійної хірургії, що також має відношення до вогнепальних поранень.

Сьогодні завдяки екстремальним опікам, травмам, які лікуються інноваційними засобами з 2000 р., а потім біомедичним дослідженням на воїнах АТО, розвивається сучасна новаторська методика клітинної інженерії, авторегенерації, автотрансплантації по відновленню кісток, шкіри, лікуванні ішемічної хвороби серця й таке інше. Перед українськими

медиками також стояла проблема ампутації кінцівок, які солдати АТО не хотіли ампутувати, або відірваних у результаті вибуху, які потребували штучного протезування. Замість штучного протезу медики наважилися на біомедичне дослідження завдяки воїнам АТО щодо вирощування власних кісток, шкіри, м'язів. Кістки та шкіру вирощують розміром до п'ятнадцяти сантиметрів, потім вживлюють у тіло, і все приживляється, тому що йдеться про власний біоматеріал. Ефективність приживлення 97,7%, а залежності від будь-яких імунопригнічуючих препаратів не існує, тому що власний біоматеріал не визиває потреби їх приймати.

Мета роботи – дослідити конструктивізм біомедичних технологій та суспільства в цілому і шляхи як саме конструктивізм вибудовує внутрішні суспільні відносини на принципах позитивної герметизації людини, зберігання якості здоров'я та тривалості життя людини. Також мета роботи – показати соціально сприйнятливі та ефективні напрямки розвитку української трансплантології в результаті низки медичних реформ, а саме: «автотрансплантація» та принцип соціальної справедливості. Актуальність дослідження полягає в тому, що новий вид трансплантації «автотрансплантація», що пов'язаний з клітинною інженерією саме останнім часом довів свою успішність завдяки апробації на воїнах АТО, яким кийвські та східноукраїнські медики замість штучних кінцівок вирощували з власних стовбурових клітин пацієнтів нові працюючі кінцівки [1, 2]. Актуальність впровадження біомедичних інновацій у контексті соціологічного конструктивізму полягає також у нівеляції «чорного ринку» торгівлі органами, у скороченні бюрократично-адміністративного апарату, який повинен обслуговувати процес трансплантації і переорієнтує фінансування з лікарів та пацієнтів на себе. Автотрансплантація вирішує проблему відторгнення чужих донорських органів. Принцип справедливості полягає в тому, щоб створити таку медико-правову базу, яка зробила би трансплантацію не елітарною і комерційною, а соціально орієнтованою, тобто можливою для всіх соціальних прошарків.

З січня 2018 року в Україні прийнято закон про трансплантацію нирки від нерідного трупця, тобто від донора з діагнозом про смерть мозку. «Як розповіла У. Супрун, трансплантологія у державі не розвивалася двадцять шість років. Цей процес було розпочато згідно наказу міністерства про початок робіт координаторів трансплантації» [4]. До цього часу в українській трансплантології було дозволено пересаджувати орган «від родича до родича», і саме завдяки вузькому правовому колу вітчизняної трансплантології, нам здається, було розроблено низку інноваційних винаходів. Унікальність українських винаходів полягає в тому, що вони автоматично скеровані на такі принципи, як поліпшення якості та подовження тривалості життя людини. Автотрансплантація, авторегенерація, «від родича до родича» звільняють людину від постійного прийому імунопригнічуючих препаратів, ризику відторгнення чужорідного органу, неетичного очікування смерті потенційного донора. Проблема

«чорного ринку» органів також вирішується автоматично. Сьогодні завдяки спробам здійснити медичні реформи для України існує унікальна можливість спираючись на існуючі моделі етико-правових законів та медичних технологій трансплантації у західних країнах обрати для себе найбільш сприйнятливий для нашого суспільства. Потрібно лише мати розум та волю йти не вже пройденим шляхом чужих помилок, а відразу втілювати свої власні інновації на державному рівні.

Програми «opting out» та «opting in», що існують у світі, також залишають відкритими низку етичних проблем. Вектори реформування української трансплантології на базі принципів соціальної справедливості, розвитку саме автотрансплантації та клітинної інженерії, які довели свою успішність завдяки операціям на війнах АТО, дають низку переваг у медичному, у правовому, у етичному аспектах, а саме: вирішення проблеми відторгнення чужорідного донорського органу, нівеляцію проблем «чорної трансплантації», вибірковості клієнтів, елітарності та комерційності трансплантації на користь соціальної справедливості медицини у нашому суспільстві.

Біотехнологи вважають, що з віком людина складніше відновлюється після травм, зокрема шкіри, тож можливо, згідно новій біотехнології, на травмоване місце нанести стовбурові клітини, які активують імуну систему і примушують мозок скоріше відновлювати пошкоджене місце. Метод клітинної терапії використовується не лише при операціях з пересадки шкіри, але й при лікуванні ішемічної хвороби серця. Стовбурові клітини, які виростили у лабораторних умовах, було введено у спеціальні («голодаючі») ділянки міокарду. Коли ці ділянки відновлювали роботу (тобто починали скорочуватися), хірурги розпочинали операції. Подібні маніпуляції дозволяли запобігти трансплантації серця. Також оскільки пересаджувалися власні стовбурові клітини, які попередньо були взяті у хворого, то пацієнту не потрібно було приймати імунодепресивні препарати.

Яскравим прикладом біомедичної переваги авторегенерації перед пересадкою тканини від донора до реципієнта є історія французьки Ізабель Динуар, приймала імунодепресанти для того, щоб уникнути відторгнення тканин, що значно знесило її організм. Через слабкий імунітет у квітні 2016 року Ізабель померла від раку [3].

В Україні також є історії, які свідчать про переваги автотрансплантації над видом «донор - реципієнт», який давно прийнято у європейських країнах. Наприклад, у прикордонника Сергія через поранення не вистачає чотирнадцяти сантиметрів великої берцової кістці, у «кіборга» Михайла не вистачає десяти сантиметрів кістці у ключиці, у сержанта Романа відсутня велика частина великої берцової кістці та м'язів. Усіх трьох нещодавно було визнано інвалідами. Зараз вони отримали можливість позбавитися інвалідності та відновити втрачені кістки, шкіру та м'язи за допомогою біомедичних технологій (авторегенерації, автотрансплантації, клітинної інженерії), які вже декілька років розроблялися у східних областях України

і мають майже стовідсотковий успіх, якого не має в жодній країні світу. Фактично, пораненим бійцям «виростять» необхідні кістки з їх власних стовбурових клітин. Отже, українські біомедичні технології дещо випереджають світові та поліпшують якість життя людини та тривалість життя без допоміжних препаратів, які погіршують загальний стан організму людини [1, 2].

Висновки. Розвиток власних біомедичних технологій нахшталт авторегенерації, клітинної інженерії вирішує низку проблем: етичні, правові, медичні. Правові – це нівеляція проблеми «чорного ринку» торгівлі органами. Етичні – це доступність усім прошаркам населення, втілення принципу соціальної справедливості без комерціалізації, без расового та елітарного пріоритету (наприклад, порівняємо такий випадок, коли білий багатий Рокфеллер може дозволити собі вісім сердець або водночас чорношкірий бідний чоловік змушений існувати з технікою-імітатором серцевої діяльності та навіть після трансплантації швидко помирає через відторгнення серця). Медична – це підвищення ефективності приживлення органів, як в українській моделі «від родича до родича», що означає підвищення якості та подовження тривалості життя. Інноваційні технології починають свій розвиток, доводять свою ефективність через особливі потреби нахшталт екстреної допомоги, специфічних поранень під час воєнних дій та завдяки дослідженням на війнах. Потім вказані технології так само ефективно використовуються у мирному житті і стають такими, що підвищують якість та тривалість життя людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Биотехнологии. Как выращивают кожу и кости для бойцов АТО // Українська правда життя [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://life.pravda.com.ua/society/2014/12/24/186560/view_print/
2. Гринь В.К., Оксимец В.М., Климовицкий В.Г., Попандуполо А.Г., Зубов Д.А., Гребенюк А.М., Оксимец В.В. Клинические возможности тканевых технологий при нарушениях репаративного остеогенеза // Журнал НАМН України, 2003, Т. 19, № 3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://docplayer.ru/72593800-Klinicheskie-vozmozhnosti-kletochno-tkanevyh-tehnologiy-pri-narusheniyah-reparativnogo-osteogeneza.html>
3. Во Франции умерла первая в мире женщина, которой пересадили лицо // Портал новостей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://lb.ua/world/2016/09/06/344526_frantsii_umerla_pervaya_mire.html#header-search
4. В Украине с 2018 года начнут пересаживать органы от неродных трупов // Украина – ТСН – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ru.tsn.ua/ukrayina/v-ukraine-s-2018-goda-nachnut-peresazhivat-organy-ot-nerodnyh-trupov-1039020.html>